

La multi ani!

CEATA CAVALERILOR

Nr. 1(41)/ianuarie 2024

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Epopoea Viteazului Mihai (28)

Ing. Angela FAINA

„Nu-mi las țara și neamul nici mort !”

Înainte de bătălia de la Șelimbăr, înfricoșat de posibilitatea înfrângerii, Andrei Báthory își încuraja ostașii, denigrându-l pe Mihai, spunându-le: „Mihai este un șarpe, pe care cei din neamul Báthory l-au încălzit la sânul lor și care avea să otrăvească cu fierea lui, uitându-și originea obscură, vrea nici mai mult nici mai puțin decât să domnească peste unguri. Este mișel și om de nimic”.

Trimisul papei, Germanico Malaspina, nunțul papal, face după bătălie cunoscute împăratului cuvintele, reacția și atitudinea lui Andrei Báthory constatate de el, la Șelimbăr, înaintea bătăliei. El observă „ura nemeșului maghiar față de valah și trufia polonă învățată de el.”

Andrei Báthory mai spunea: „Nebunul ăsta se gândește să fugă, dar eu nu-i voi îngădui și nu mă îndoiesc că îl voi distruge pe câinele ăsta !” - Nicolae Iorga-„Istoria lui Mihai Viteazul”-vol 2

Mihai Vodă nu răspunde insultelor provocatoare din teren ale lui Andrei Báthory, ci îi transmite unui alt diplomat aflat la fața locului, Giovanni de Marini Polli următoarele: „*Eu nu am venit din poftă de stăpânire, nici din sete de a vărsa sângele creștinilor, fiind numai cu gândul de a-l vărsa pe-al turcilor și-mi este de ajuns să pot trăi în siguranță în a mea Valahie, în care cu o singură arătură, împrăștiind sămânța, răsare grâul, ceea ce nu se întâmplă în Transilvania...*” - Nicolae Iorga-„Istoria lui Mihai Viteazul”

Nunțul apostolic Germanico Malaspina, observator al bătăliei, îi relatează lui Rudolf al II-lea că înaintea bătăliei, Mihai i-a arătat scrisorile prin care cancelarul Poloniei, Jan Zamoyski, domnul Moldovei Ieremia Movilă și cardinalul Andrei Báthory s-au înțeles să coalizeze împotriva hasburgilor...„și să lase pe nemți (*habsburgii n.n.*), să se scarpine de râie.”- din scrisoarea de raport al lui Mihai Vodă din 14 noiembrie 1599, după bătălie.

Mihai i-a mai spus că a primit 14 scrisori de la Împăratul Rudolf al II-lea în care se precizau următoarele: Mihai era rugat să îndemne pe cardinalul Transilvaniei a se întoarce la cărmuirea bisericii și să părăsească scaunul princiar.

Nunțul papal încearcă și el oprirea vărsării sângelui creștin, spunând că are o scrisoare de la împărat prin care îi cere lui Mihai să lase Ardealul „nevătămat”. Mirat, Mihai îi cere nunțului papal să-i arate scrisoarea, însă acesta se eschivează, obiectând că scrisoarea se găsește la principele transilvan. Se stabilește o nouă rundă de convorbiri a doua zi, însă nici atunci, nunțul papal nu-i prezintă scrisoarea cu porunca împăratului.

Într-o ultimă tentativă de a evita lupta între creștini, Mihai i-a transmis principelui ardelean un ultimatum prin diplomatul raguzan Giovanni de Marini Polli, în care „*îl invita să părăsească Transilvania, pentru că principatul i se cuvine împăratului și nu unuia care negociază cu turcii.*”

Andrei Báthory îi răspunde că nu o va face, „deoarece îi poruncește un cioban care nu știe să se bată” și îi propune „să vină la o luptă în doi”, însă Mihai nu ia în seamă provocările sale.” - Nicolae Iorga-„Istoria lui Mihai Viteazul” -vol.2

Mihai îi răspunde lui Báthory: „*Eu niciodată n-aveam un asemenea gând, și nici acum nu-l am, să mă bat cu creștinii; așa că fie-vă pe suflet păcatul acesta, că eu niciodată n-am ieșit din sfatul vostru; ci după ce voi sunteți pricina de m-ați făcut să merg împotriva împăratului turcesc, v-ați împăcat cu dânsul și v-ați lepădat de mine. Te-ai închinat turcului, te-ai făcut una cu el și făcut-ai sfat cu Domnul Moldovei împotriva mea, ca să mă prinzi, să mă prăpădești, de aceea eu, cu dreptatea mea, am mare nădejde că o să mă scape Dumnezeu de o așa de mare greutate; că fără vrerea mea făcutu-m-ați să mă lupt cu voi. Drept care vă trimet răvaș, că m-ați atins și la cinste și la viață, ceea ce pentru creștini e mare lucru. Văd, dar, că*

La multi ani!

CETATEA CAVALERILOR

Nr. 1(41)/ianuarie 2024

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

sunt prăpădit. O să încerc, însă, și așa să lupt cu tine și de voi pierde, o să pier cu cinste, iar de voi birui, cinste întreită o să am”.

Bătălia și victoria de la Șelimbăr

În loc de răspuns, cardinalul Báthory „a slobozit trei salve de tun”, făcând pierderi însemnate în armata valahă. Atunci Mihai a dat semnalul de începere a luptei: oștenii, ca de fiecare dată, au strigat de trei ori numele lui Isus, ca la Șerpătești, Călugăreni și în celelate bătălii. Voievodul alerga peste tot, pe unul din caii lui de sânge nobil și anunța cu voce răsunătoare că oricine din tabăra ardeleană trece de partea lui, va fi primit cu omenie și va fi cruțat.

Mihai nu renunță la luptă, dimpotrivă își încurajează oastea. Hotărâtoarea bătălie dintre Mihai Viteazul și Andrei Báthory s-a desfășurat la 18/28 octombrie 1599 la Șelimbăr, lângă Sibiu. Mihai știe că acest demers este riscant, și că-și pune în pericol chiar viața sa și pe cea a familiei, care era și ea alături de el, pe câmpul de luptă, însă bineînțeles, protejată de 2.000 de cavaleri de elită și 3.000 de pedestrași dintre cei mai buni. Mihai dispunea doar de 18 tunuri, de trei ori mai puțin decât cel al ardelenilor, care aveau 45 de tunuri.

După salva de tunuri lansată de armata transilvană, primul atac din partea valahilor, este dat de neobositul, detemutul Baba Novac, care destabilizează flancul drept al oastei lui Báthory. Acesta se repliază și lansează imediat un contraatac puternic, oastea valahă, retrăgându-se la rândul ei, după primul atacul furtunos al cavaleriei ardeleni.

Ca răspuns, românii atacă centrul transilvan aflat sub comanda lui Moise Székely, care rezistă, însă este afectată puternic de acest atac.

Oastea valahă nu se lasă, atacă din nou asupra părții centrale a armatei ardelenilor, făcând de această dată o spărtură în rândurile inamice. Ardelenii replică în forță, reiau din nou atacul, destabilizând oastea valahă.

Atacurile se succedau cu repeziciune de ambele părți, erau situații la limită, sorții izbânzii nu erau definiți și nu se întrezărea victoria nici unei părți.

După un alt atac puternic al ardelenilor, care a stârnit dezordine în rândurile valahilor, Mihai însuși, opri pe cei înfricoșați, le restabilește rândurile și atacă din nou, dar sunt respinși pentru a doua oară și se părea că vor pierde bătălia. Acum, după respingerea aripii stângi a muntenilor de către căpitanul

ardelean Péter Huszár, primele rânduri se retrag în dezordine, peste pedestrași, creîndu-se un haos și dezordine fără seamăn în rândul oștirii lui Mihai. Retragerea lor și învâlmășeala a ajuns până la carele

Cetatea medievală Sibiu, în interiorul zidurilor. Imagine luată de pe [pinterest.com](https://www.pinterest.com)

Desfășurarea primei faze a bătăliei de la Șelimbăr. Legenda: roșu= Mihai; albastru= Andrei

Báthory Faza a II- a a bătăliei de la Șelimbăr

La multi ani!

Nr. 1(41)/Ianuarie 2024

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

unde se găseau familia domnitorului și cele cu bagajele lor. Oastea lui Mihai devine panicată și dezorientată. Acum este rândul domnului să intre personal în luptă cu trupele de rezervă obligându-i pe ardeleni să se retragă în dezordine.

Mihai, intră în luptă pentru a-și încuraja oștenii în lupta de la Șelimbăr. Imagine luată de pe cunoastelumea.ro

Intrarea în luptă a lui Mihai, încurajându-i pe ostași, la fel cum a procedat și la Călugăreni și Giurgiu

În acest moment de cumpănă de o gravitate excepțională, când era cât pe ce să piardă lupta, Viteazul Mihai a luat barda în mână și a intrat cu curaj, personal în luptă, în fruntea trupelor, în mijlocul inamicilor, la fel ca în bătăliile de la Călugăreni și Giurgiu, entuziasmându-și oștenii.

Alergând printre ostașii lui, care se retrăgeau, îi încuraja astfel: „La mine, soldații mei...! învingători ai lui Caraman și Ahmed ! Sunteți oboșiți, sleiți de puteri, că fugiți de victoria care vine spre voi ?... Întoarceți-vă ! Înainte !”

Prin sugestive versuri, Dimitrie Bolintineanu descrie implicarea lui Mihai, în luptă, în poezia „Mihai în Transilvania”

„Domnul țării însuși merge-n fruntea lor,

Cu sabia-n mână...

Astfel domnul nostru trece neprivit,

Sparge tot ce poate pe fatala-i cale.”

În acest moment psihologic, de mare tensiune și cumpănă, intrarea în luptă a lui Mihai a fost un gest eroic, care i-a încurajat pe ai săi și a întors rezultatul bătăliei în favoarea oastei valahe. Acest fapt îndrăzneț, va decide sortiții bătăliei; soldații cazaci reorganizându-se, atacă vertiginos centrul transilvan, aflat sub comanda lui Moise Székely, care se destabilizează definitiv și pierde drapelul cel mare al principelui.

Andrei Báthory, care privea bătălia de departe, de pe o colină, tocmai jubila și se pregătea să sărbătorească victoria, dar vitejia lui Mihai a adus fulgerător victoria în favoarea valahilor.